

Celočíselné lineárne programovanie (ILP)

Optimalizačná úloha nasledujúceho tvaru:

minimalizuj/maximalizuj $f(x_1, \dots, x_n)$

za podmienok:

$$L_1(x_1, \dots, x_n) \geq 0$$

$$L_2(x_1, \dots, x_n) \geq 0$$

...

$$\forall i : x_i \in \{0, 1\}$$

($f, L_1, L_2, \dots$ sú lineárne funkcie)

ILP je NP-ťažký problém. ALE: existujú solvery, ktoré množstvo inštancií dokážu riešiť rýchlo (SCIP, CPLEX a pod.)

Váňované vrcholové pokrytie

Úloha: Daný je graf $G = (V, E)$, váhy vrcholov $w : R \rightarrow R^+$
Nájdite vrcholové pokrytie C s minimálnou váhou $\sum_{v \in C} w(v)$

Riešenie pomocou ILP:

Premenné $x_v = \begin{cases} 1, & \text{vrchol patrí do vrcholového pokrytia} \\ 0, & \text{inak} \end{cases}$

Minimalizuj $\sum w(v)x_v$ za podmienok
pre každú hranu $e = \{u, v\}$: $x_u + x_v \geq 1$
pre všetky vrcholy u : $x_u \in \{0, 1\}$ (*)

**Čo sa stane, ak podmienku (*) nahradíme
podmienkou $0 \leq x_u \leq 1$? (nazývame aj relaxácia ILP)**

Lineárne programovanie (LP) vs. Celočíselné lineárne programovanie (ILP)

minimalizuj/maximalizuj $f(x_1, \dots, x_n)$

za podmienok:

$$L_1(x_1, \dots, x_n) \geq 0$$

$$L_2(x_1, \dots, x_n) \geq 0$$

...

$$\forall i : 0 \leq x_i \leq 1$$

($f, L_1, L_2, \dots$ sú lineárne funkcie)

LP možno riešiť numerickým algoritmom v polynomiálnom čase

Pozorovania:

- Ľubovoľné dosadenie premenných pre ILP funguje aj pre LP
- $\Rightarrow \text{OPT}(\text{ILP}) \geq \text{OPT}(\text{LP})$ (minimalizačný prob.)
 $\text{OPT}(\text{ILP}) \leq \text{OPT}(\text{LP})$ (maximalizačný prob.)

Váňované vrcholové prokrytie pomocou relaxácie ILP

1. Vyrieš LP, ktorý vznikol relaxáciou ILP:

Minimalizuj $\sum w(v)x_v$ za podmienok

pre každú hranu $e = \{u, v\}$: $x_u + x_v \geq 1$

pre všetky vrcholy u : $0 \leq x_u \leq 1$

2. Výsledné riešenie **zaokrúhlime**: $v \in C$, akk $x_v \geq 1/2$

3. Takéto riešenie **je vrcholovým prokrytím**:

pre každú hranu $e = \{u, v\}$ musí platiť $x_u + x_v \geq 1$

aspoň jedno z x_u, x_v musí mať hodnotu $\geq 1/2$

Dostali sme nejaké vrcholové prokrytie, o koľko horšie je od optimálneho váňovaného vrcholového prokrytia?

Dostali sme nejaké vrcholové pokrytie, o koľko horšie je od optimálneho váhovaného vrcholového pokrytia?

$$\text{OPT(ILP)} \geq \text{OPT(LP)}$$

$$\begin{aligned} &= \sum_v w(v)x_v \geq \sum_{v:x_v \geq 1/2} w(v)x_v \\ &\geq \sum_{v:x_v \geq 1/2} \frac{1}{2}w(v) = \frac{1}{2}w(C) \end{aligned}$$

$$\text{OPT(ILP)} \geq \frac{1}{2}w(C)$$

$$\boxed{w(C) \leq 2\text{OPT(ILP)}}$$

Problém MAX SAT

Úloha: Daná je logická formula s m klauzulami a n premennými. Nájdite priradenie pravdivostných hodnôt tak, aby bol splnený **maximálny počet klauzúl**.

Príklad:

$$(x_1 \vee x_2 \vee \neg x_3) \wedge (x_2 \vee \neg x_3 \vee x_4) \wedge (\neg x_1 \vee x_2 \vee \neg x_4)$$

ILP pre MAX SAT

Premenné: z_i : pravdivostná hodnota priradená x_i

y_j : je splnená klauzula c_j ?

Maximalizujeme $\sum y_i$ za podmienok:

pre každú klauzulu c_j “vynútime” správnu hodnotu y_j

napríklad ak $c_j = (x_3 \vee \neg x_4 \vee x_6)$:

$$y_j \leq z_3 + (1 - z_4) + z_6$$

$$z_i, y_i \in \{0, 1\} (*)$$

MAX SAT pomocou relaxácie ILP

1. Vyrieš LP, ktorý vznikol relaxáciou ILP:

Maximalizujeme $\sum y_i$ za podmienok:

pre každú klauzulu c_j “vynútime” správnu hodnotu y_j

$$0 \leq z_i, y_i \leq 1$$

2. Výsledné pravdivostné hodnoty $z_1, \dots, z_n$ **náhodne zaokrúhlime:**

$$\Pr(x_i = 1) = z_i$$

3. Takéto pravdivostné priradenie hodnôt vyhlásime za riešenie nášho problému.

Koľko klauzúl bude splnených a v akom vzťahu je toto riešenie k optimálnemu riešeniu?

Pravdepodobnosť, že konkrétna klauzula je splnená

Napríklad $c_j = (x_3 \vee x_5)$

$$\Pr(c_j \text{ je splnená}) = 1 - \Pr(c_j \text{ je nespĺnená})$$

$$= 1 - (1 - z_3)(1 - z_5)$$

$$\geq 1 - \left(\frac{(1-z_3)+(1-z_5)}{2} \right)^2 = 1 - \left(1 - \frac{z_3+z_5}{2} \right)^2$$

$$\geq 1 - (1 - y_j/2)^2 = 1 - (1 + y_j^2/4 - y_j) = y_j - y_j^2/4 \geq \frac{3}{4}y_j$$

$$\boxed{\Pr(c_j \text{ je splnená}) \geq \frac{3}{4}y_j}$$

(dôkaz jednoducho generalizuje na klauzuly s ľubovoľným počtom premenných)

$$\Pr(c_j \text{ je splnená}) \geq \frac{3}{4}y_j$$

Aký je počet splnených klauzúl?

$$\begin{aligned} E[\# \text{ splnených klauzúl}] &= \sum_j E[c_j \text{ je splnená}] \\ &= \sum_j 0 \cdot \Pr(c_j \text{ je nespĺnená}) + 1 \cdot \Pr(c_j \text{ je splnená}) \\ &\geq \sum_j \frac{3}{4}y_j = \frac{3}{4} \sum_j y_j \geq \frac{3}{4}OPT(ILP) \end{aligned}$$

Dokázali sme, že algoritmus je $\frac{3}{4}$ -**aproximačný** (v očakávanej hodnote).

Zhrnutie

- Celočíselné lineárne programovanie sa dá použiť nielen priamo na **riešenie** ťažkých optimalizačných úloh, ale aj na **vytvorenie aproximačného algoritmu**.
- Relaxácia ILP, riešenie LP, zaokrúhlenie
- 2-apx algoritmus na váhované vrcholové pokrytie
- 3/4-apx algoritmus na MAX SAT (v očakávanej hodnote)